

Auditor 4/2024

Hugo a Sally se baví o akceptaci prvoroční zakázky přezkoumání hospodaření

1. Prvoroční zakázka přezkoumání hospodaření a její rizika

Sally, včera jsem mluvil se starostou obce, kam jezdím s rodinou na chalupu. Obrátil se na mě jako kamarád, protože chce zadat přezkoumání hospodaření auditorovi a ví, že pracuji v auditorské firmě. Tak jsem řekl, že se zeptám. Mohli bychom zkusit něco nového, je to jiný typ ověřovací zakázky a mě osobně by zajímalo, jak obec hospodaří.

Mojmíre, před přijetím takové zakázky, tj. před podpisem smlouvy se zástupcem obce, se musíme podívat na povinnosti, které pro auditora vyplývají z Auditorského standardu č. 52 a ISAE 3000, a musíme zjistit, zda bychom byli schopni takovou zakázku vůbec provést, tzn. zda máme k dispozici vhodné zdroje, přístup k informacím, resp. k osobám, které nám tyto informace poskytnou, a budeme schopni plnit požadavky vyplývající z profesních standardů, etických požadavků a příslušných právních předpisů.

Něco o obci vím. Pravidelně sleduji její webové stránky, bavím se se starostou a čtu zápisy z jednání volených orgánů.

A Mojmíre, víš, že s obcí není spojena nějaká negativní publicita? Ve sdělovacích prostředcích se ve spojení s obcemi objevují zprávy týkající se podvodného jednání. Z takové informace můžeme vyhodnotit zakázku přezkoumání hospodaření jako rizikovou.

Na tom něco bude, Hugo. Projdu si média a zeptám se starosty i na další věci týkající se obce a jejího hospodaření.

Než za ním půjdeš, připrav si seznam bodů či oblastí, které s ním chceš probrat. A zeptej se ho i na důvod proč nechce zadat přezkoumání hospodaření obce krajskému úřadu, který provádí tuto službu bezúplatně, ale auditorovi, kterému bude muset obec zaplatit.

A máme nějaký vzor nebo dotazník s příklady otázek, které je třeba vyhodnotit před přijetím zakázky?

Pro ověřovací zakázky tohoto typu vzorový dokument nemáme a ani na webových stránkách komory není zveřejněný vhodný příklad, ale podívej se do ISAE 3000 a Auditorského standardu č. 52, popř. se můžeš inspirovat i Příručkou pro provádění auditu (formulář 110 – Přijetí zakázky a 111 B – Vyhodnocení rizik prvoroční zakázky).

Auditor 4/2024

Hugo a Sally se baví o akceptaci prvoroční zakázky přezkoumání hospodaření

2. Požadavky etického kodexu v kontextu vyhodnocení rizik prvoroční zakázky přezkoumání hospodaření

Sally, co je z tvého pohledu největší chybou, kterou bychom mohli udělat při rozhodování o přijetí zakázky přezkoumání hospodaření?

Auditorský standard č. 52 uvádí, že auditor je oprávněn přijmout zakázku přezkoumání hospodaření pouze tehdy, pokud disponuje odbornou způsobilostí. Ta je definována v Etickém kodexu, který musí auditor dodržovat i u přezkoumání hospodaření. Podle Etického kodexu je auditor povinen si osvojit a udržovat odborné znalosti a dovednosti na takové úrovni, aby služby, které poskytuje klientovi, byly odborně způsobilé a odpovídaly současným odborným a profesním standardům a příslušné legislativě, a jednat svědomitě a v souladu s příslušnými odbornými a profesními standardy.

A musíme se kromě Auditorského standardu č. 52, ISAE 3000 a Etického kodexu seznámit i s legislativou, která se týká samotné obce a jejího hospodaření?

Určitě, protože přezkoumání hospodaření je „kontrolou“ zákonnosti. Auditor ověřuje, zda obec postupovala v souladu s relevantními právními předpisy. Přehled právních předpisů či jejich ustanovení, se kterými auditor ověřil soulad, je součástí zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření jako její příloha.

Starosta mi určitě všechno řekne i to, jaké právní předpisy jsou relevantní. Je to můj spoluzák, známe se dlouho.

Ale mohla by být ohrožena tvoje objektivita a nezávislost. Podívej se na etické požadavky včetně nezávislosti do Etického kodexu a ISAE 3000.

Aha, pokud budu mít důvod se domnívat, že neplním příslušné etické požadavky včetně nezávislosti, pak bych neměl být členem týmu provádějícího zakázku, pokud bychom zakázku přijali, ale ani tím, kdo připravoval vyhodnocení před přijetím zakázky, vid?

Přesně tak. Pokud nebudeš nezávislý, měl by vyhodnocení před přijetím zakázky provést místo tebe Hugo.

Auditor 4/2024

Hugo a Sally se baví o akceptaci prvoroční zakázky přezkoumání hospodaření

3. Vyhodnocení rizik prvoroční zakázky přezkoumání hospodaření

Jak jsi vyhodnotil svoji objektivitu a nezávislost, Mojmíre?

Abych byl upřímný, nejsem nestranný. Vyhodnocení před přijetím zakázky proto místo mne provedl Hugo, kterému jsem poskytl kontakt na starostu obce.

Myslím, že jsem zjistil všechny potřebné informace pro rozhodnutí o přijetí zakázky přezkoumání hospodaření. Vše jsem zdokumentoval, vyhodnotil a učinil závěr. Rád bych znal tvůj názor, Sally.

Tak do toho, Hugo.

Z veřejně dostupných informací vyplývá, že opoziční zastupitelé podali na ministerstvo vnitřní stížnost týkající se porušení pravomocí starosty při nakládání s majetkem ve vlastnictví obce.

Co na to starosta?

Podle něj je to normální, protože stížnosti na jeho osobu jsou na denním pořádku, bohužel nic konkrétního mi nesdělil, jenom to, že ministerstvo oznámilo, že na obci provede kontrolu, proto si myslím, že ve stížnosti bylo něco, co se ministerstvu asi úplně nezdálo.

Co tam máš dál?

Starosta chce zadat přezkoumání hospodaření auditorovi, aby získal novou zkušenost, i když za službu bude muset zaplatit. Připravil jsem rozpočet, ale cena, kterou nabídl je příliš nízká, takže bychom nebyli schopni provést zakázku v souladu s profesními standardy a požadavky příslušných právních předpisů.

Část 3 pokračuje v následujícím boxu.

Auditor 4/2024

Hugo a Sally se baví o akceptaci prvoroční zakázky přezkoumání hospodaření

3. Vyhodnocení rizik prvoroční zakázky přezkoumání hospodaření

A jaký je tvůj závěr, Hugo?

Na obci proběhne kontrola z ministerstva a my nevíme s jakým výsledkem. Za cenu, kterou starosta nabídl nebudeme schopni realizovat kvalitní zakázku v souladu s profesními standardy a požadavky příslušných právních předpisů, takže by bylo ohroženo dodržování základního principu odborné způsobilosti a řádné péče. Zakázku jsem proto vyhodnotil jako rizikovou, neměli bychom ji přijímat.

Myslím, že jste oba odvedli dobrou práci, protože už víte, jaké auditorské postupy požadované profesními standardy a příslušnými právními předpisy musí auditor provést před přijetím nové zakázky, tj. před podpisem smlouvy, a že tyto postupy musí zdokumentovat.

Martina Smetanová (SmM)
kontrolorka RVDA